

VIOLENȚA DEGRADEAZĂ DEMNITATEA FAMILIEI*

Apropierea sărbătorii Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos ca Prunc într-o familie ne cheamă astăzi să acordăm o atenție deosebită familiei, în general, și familiei creștine în special.

Primind de la Dumnezeu binecuvântarea de a crește, a se înmulți și a stăpâni pământul (Cf. Facerea 1, 27-28), *familia este coroana creației și locul sau mediul în care omul începe să înțeleagă taina iubirii și a binecuvântării părintești a lui Dumnezeu.*

Astăzi, familia naturală, tradițională se află în criză, în mutație spre un viitor confuz și incert, în țara noastră și în toată Europa, astfel încât criza familiei este percepută ca simptom al crizei civilizației occidentale, o criză a societății contemporane însăși.¹ "Criza familiei devine mai devreme sau mai târziu și o criză a Statului" – remarca în 1998 președinta Senatului Poloniei.²

Violența este o încălcare a poruncii iubirii date de Hristos-Domnul, iar violența în familie, o anomalie cauzată de o criză spirituală, de îndepărtarea omului de Dumnezeu. Din nefericire, violența în familie este una dintre formele de violență cel mai frecvent întâlnite, dar și una din cele mai îngrijorătoare, pentru că este prea puțin vizibilă. Potrivit legii se numește "violență în familie" *orice act vătămător, fizic sau emoțional care are loc între membrii unei familii.* În cele mai multe dintre cazuri, actele de violență sunt ascunse de către victimă, din cauza sentimentului de teamă față de agresor și de jenă față de societate. Violența în familie are numeroase efecte negative, grave, atât pe termen lung cât și pe termen scurt, cu un impact social extins, deoarece aceasta afectează în mod direct victimele și indirect membrii de familie sau persoanele care asistă la actele de violență.³

* Mesajul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, susținut în cadrul Simpozionului „*Violența în familie și consecințele ei sociale*”, joi, 11 decembrie 2008, Palatul Patriarhiei.

¹ Cf. Mgr. Giovanni Battista Re, "La crise de la famille, c'est aussi la crise de la société", în lucrarea colectivă *Droits de l'homme, famille et politique*, Conseil Pontifical pour la Famille, IIe Rencontre d'hommes politiques et de législateurs d'Europe, 22-24 octobre 1998, Rome, éditeur Pierre Téqui, Paris, pp 167-171.

² Alicja Grzeskowiak, Président du Sénat de la République Polonaise, "Défense de la famille dans l'est de l'Europe", în *Droits de l'homme, famille et politique*, p.106.

³ www.profamilia.ro

Deși până de curând se presupunea că femeia este cel mai adesea victima violenței, în urma noilor cercetări, s-a descoperit că, de fapt, și numărul bărbaților agresați este destul de mare. Experții acestui domeniu de cercetare sunt de acord că suntem în fața unui fenomen mult mai răspândit decât arată sondajele, pentru simplul fapt că multe fapte nu sunt raportate poliției sau spitalelor.⁴

Viața creștină are ca fundament al învățaturii ei iubirea față de toți oamenii, iar violența este o manifestare a lipsei de iubire, adică o tulburare și o diminuare a stării de comuniune și de armonie între oameni.

Mântuitorul Hristos ne spune că sunt „fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul” (Matei 5, 5) și „fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema” (Matei 5, 9), iar Sfântul Apostol Pavel le spune galatenilor că împotriva blândeții, înfrânării și curăției nu este lege. (Galateni 5,23). Dojana cu blândețe frățească poate fi semn de iubire pentru îndreptare, dar nu violența.

Acestea sunt cuvinte pe care noi trebuie să le traducem în viață, încredințați fiind că omul blând, pașnic și făcător de pace este numit „fiu al lui Dumnezeu” după har. Să luăm aminte la îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos” (Gal. 6,2), și, prin dragoste, respect și încredere reciprocă să devenim făcători de pace.

În loc să recurgem la violență, noi trebuie să-L rugăm pe Hristos și să-I spunem ce lipsește cu adevărat familiei și să înțelegem că fericirea familiei este un dar de la Dumnezeu și nu un drept care trebuie cucerit în spirit individualist-egoist. Noi trebuie să apărăm și să cultivăm sfințenia căsătoriei, solidaritatea familiei, demnitatea maternității, a paternității, a filiației și a fraternității și să le privim ca fiind darurile lui Dumnezeu pe care trebuie să le prețuim. *Familia* adevărată se bazează pe dragoste, încredere și ajutorare și nu poate fi redusă la aspectul ei biologic, juridic, psihologic, sociologic sau cultural, ea este mai mult decât toate acestea laolaltă și le transcende, pentru că *are vocația de a fi în lume icoana iubirii divine veșnice*. Cununia este binecuvântată de Biserică în calitatea ei de icoană a iubirii dintre Hristos și Biserică, dintre Dumnezeu și umanitate, astfel încât familia poartă în ea taina mântuirii și a vieții veșnice. De aceea, Biserica nu poate fi de acord cu mentalitățile primitive ale celor care practică violența și au manifestări agresive în cadrul familiei și în societate.

Prin urmare, să cerem permanent de la Dumnezeu darul păcii, să îl cultivăm în sufletul nostru și în relația noastră cu oamenii; să promovăm legi, instituții și programe care protejează pe copii, pe adulți și pe bătrâni de violență; să dezvoltăm constant și consecvent o educație și o civilizație a păcii, nu una a violenței și a profitului obsesiv sau a afirmării agresive. În această privință, să urmărim cu prioritate lumina sfinților rugători, blânzi și făcători de pace, care au biruit răul cu binele și violența cu blândețea.

⁴ Ibidem.

Îngrijorați de amploarea pe care a luat-o acest fenomen social îndreptat împotriva familiei creștine și conștientizând situația de criză prin care trece familia naturală, tradițională, astăzi, Patriarhia Română s-a alăturat acțiunilor de combatere a violenței și discriminării, implicându-se activ prin preoții și profesorii de religie din România în programe de prevenirea și combaterea violenței, intoleranței și marginalizării cărora cad victime mai ales femeile și pruncii.

În acest sens, în data de 2 octombrie 2007, împreună cu Domnul Călin Popescu Tăriceanu, Prim Ministrul României, personal am semnat *Protocolul de cooperare în domeniul incluziunii sociale între Guvernul României și Patriarhia Română*, care arată preocuparea și responsabilitate comună a Guvernului României și a Bisericii Ortodoxe Române în domeniul asistenței sociale.

În fața acestui flagel al societății contemporane trebuie să fim alături toți cei responsabili, autorități și foruri decizionale și mai ales întreaga comunitate românească, învățând că trebuie să ne manifestăm responsabil, să respectăm demnitatea umană, să evităm atitudini și comportamente degradante și umilitoare la adresa fraților și surorilor noastre pentru că Dumnezeu ne-a creat pe toți egali, cu aceeași demnitate și cu aceleași posibilități de dobândire a mântuirii și a vieții veșnice.

Felicităm pe toți organizatorii acestui Simpozion, în special Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de șanse, și rugăm pe Hristos-Domnul să dăruiască tuturor participanților lumina și ajutorul Său, pentru a contribui cât mai mult la apărarea demnității persoanei umane și a familiei în societatea de astăzi!

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române